

REPUBLIKA SRPSKA
OPŠTINA UGLJEVIK

STRATEGIJA
PARTNERSTVA SA GRAĐANIMA

Ugljevik, april 2008.

1. Uvod

Strategija partnerstva predstavlja dokument koji definiše zajedničko djelovanje lokalnih vlasti i civilnog društva, kroz koji se omogućuje uvođenje koncepta partnerstva u lokalnu zajednicu i promovira zajedničke aktivnosti građana i lokalnih vlasti kao budućih redovnih aktivnosti.

Strategija partnerstva Opštine Ugljevik je javni dokument kojim se definiše partnerski odnos lokalne vlasti sa građanima i organizacijama civilnog društva u cilju afirmisanja rezultata partnerstva za zajednicu, uključujući efikasnije pružanje usluga, poboljšanje kvaliteta života i povećanje međusobnog povjerenja.

Ovim dokumentom, želi se postići partnerski odnos između lokalnih vlasti i organizacija civilnog društva koji je baziran na zajedničkom radu ka zajedničkom cilju, zajedničkom definisanju problema u lokalnoj zajednici kao i razmjeni odgovornosti, što će doprinijeti bržem razvoju društva, poboljšanju standarda i uslova života, odnosno prosperitetnijoj budućnosti Opštine.

Da bi koncept partnerstva stvarno zaživio i postao institucija unutar Opštine mora imati dvosmjerni karakter **Opština ↔ građani** (bez obzira na oblik organizovanja građana) i biti opštepoznat, prihvatljiv i primjenljiv bez izuzetaka.

Ova strategija će da obezbjedi stabilan okvir za aktivnosti ali i da pruži određen stepen fleksibilnosti uz mogućnost prilagođavanja situaciji i prilikama. Uz sve to, biće prisutna stalna komunikacija među partnerima te time obezbjediti maksimalan nivo transparentnost kako u okviru partnerskih aktivnosti tako i generalno.

Obaveze partnera će biti da pokažu u čemu su i kada imali uspjeha, a ako i nisu navešće u kom smislu ova strategija treba da se mijenja. Sprovođenje strategije partnerstva sa građanima, prvenstveno podrazumijeva konsultacije između građana i lokalne vlasti, istraživanje javnog mnijenja ili predstavljanje, na drugi način određenih pitanja, kao problema.

U okviru Projekta „Ugovor“-Memoranduma o razumijevanju sa Odjelom za demokratizaciju misije OEBS-a u BiH, u opštini Ugljevik se implementira Modul-Partnerstvo sa građanima. Načelnik opštine je imenovao članove Radne grupe za partnerstvo koja JE u konsultacijama sa lokalnim autoritetima, građanima i organizacijama civilnog društva (izraditi) **izradila** ovu Strategiju partnerstva.

2. Definicija koncepta partnerstva

Proces partnerstva sa građanima omogućava da, lokalna uprava odgovori na potrebe građana kroz zajednički rad na ostvarivanju zajedničkog cilja, kreiranjem i sprovođenjem aktivnosti usmjerenih ka rješavanju utvrđenih problema i podjeli odgovornosti za opšti uspjeh.

Partnerstvo karakteriše:

- postojanje zajedničkog cilja,
- zajednički doprinos u cjelokupnom sprovođenju aktivnosti,
- podjela odgovornosti za cjelokupno sprovođenje aktivnosti,
- postojanje mehanizama za iniciranje, implementaciju i kontrolu partnerstva.

Krajnji cilj rada na promociji partnerstva je da je koncept partnerstva bude opšte poznat i prihvaćen od građana i organizacija civilnog društva i redovno praktikovan u radu Opštine Ugljevik. Time bi Opština sa svim svojim službama postala istinski servis u službi svojih građana.

3. Svrha i cilj partnerstva

Partnerstvom se uspostavlja novi institucionalizovani mehanizam kojim će se podržati i unaprijediti postojeća partnerstva ali i inicirati nova pa je samim tim njegoova svrha;

- Organizacijsko, finansijsko i programsko jačanje građana i organizacija civilnog društva, te njihovo uvezivanje i kvalitetnije djelovanje u funkciji razvoja Opštine Ugljevik.
- Razvoj i jačanje volonterskog rada građana i organizacija civilnog društva u funkciji razvoja Opštine Ugljevik.

Ciljevi partnerstva su uspostavljanje stalne saradnje građana i organizacija civilnog društva sa Opštinom Ugljevik, kroz institucionalno utvrđivanje oblika i modela saradnje.

4. Pravna pozadina za partnerstvo

Strategija partnerstva se temelji na odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 101/04, 42/05 i 118/05), Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, Statuta opštine Ugljevik („Službeni bilten opštine Ugljevik“, broj: 6/05), Poslovnika Skupštine opštine Ugljevik („Službeni bilten Opštine Ugljevik“, broj: 8/05), Strateškog plana razvoja Opštine i drugih odluka Skupštine opštine i Načelnika opštine kojima su regulisani procedure i mehanizmi uspostavljanja partnerstva između Opštine i građana i organizacija civilnog društva, npr. Odluka o kriterijumima za odabir prioriteta po mjesnim zajednicama i anketi za odabir prioriteta projekata, Odluka o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava udruženjima građana na području Opštine Ugljevik, Odluka o finansiranju omladinskih organizacija. (i druga dokumenta, ako ih ima.)

5. Potencijalni partneri i njihove obaveze

Strategijom partnerstva se uspostavlja odnos između opštinske vlasti (načelnik opštine, Skupština opštine i ustanova čiji je osnivač Opština) i organizacija civilnog društva (nevladine organizacije, udruženja građana, mjesne zajednice i dr.) kao potencijalnih partnera u realizaciji svih aktivnosti na području Opštine.

Prilikom selekcije partnera posebno će se voditi računa o ugledu i kredibilitetu potencijalnih partnera, legitimnosti i autoritetu, kapacitetu kao i pouzdanosti i posvećenosti u izvršavanju projektnih aktivnosti.

Pravo građana i organizacija civilnog društva je da doprinesu realizaciji projektnih aktivnosti kroz volontiranje, davanje vlastitih ideja, stručnih znanja, iskustva i vještina, kroz različit dijapazon djelovanja, kao jedini legitimni predstavnik određene grupacije građana.

Obaveze Opštine kao partnera u realizaciji projektnih aktivnosti su obezbjeđenje političke podrške, finansijske, stručne i tehničke ekspertize i legaliteta uz istovremeno obezbjeđenje kontakata u okviru institucionalnih okvira.

Kao rezultat ovih aktivnosti povećaće se kredibilitet i odgovornost opštinske vlasti kroz nove metode, oblike i procedure saradnje sa građanima; ali i efikasnost u rješavanju prioriteta problema lokalne zajednice.

Kao potencijalni partneri lokalnoj vlasti u razvoju partnerstva, iz sektora građanskog društva mogu biti :

- nevladine organizacije,
- udruženja građana,
- mjesne zajednice,

Potencijalni partneri iz javnog sektora na nivou lokalne zajednice su:

- opštinska izvršna vlast,
- Skupština opštine,
- lokalne institucije

Organizacije građanskog društva svoj doprinos partnerstvu mogu pružiti:

- volontiranjem,
- stručnim znanjem i iskustvom,
- finansijskim sredstvima,
- davanjem ideja i
- dobrim kontaktima i iskustvom u radu sa zajednicom .

Lokalna vlast svoj doprinos partnerstvu daje kroz:

- finansijske resurse,
- tehničku podršku,
- legalitet,
- političku podršku i
- iskustvo na terenu i kontaktima

Svako od partnera mora da zna zašto učestvuje, čime doprinose, šta da očekuju od drugih i, naravno, šta će postići zajedničkim radom. veoma je važno da se svi obavežu na poštovanje dogovorenih principa tako što će potpisati „Sporazum o partnerstvu,„ koji će biti obavezujući za sve. Da bi realizacija ovog sporazuma bila uspješna potpisinici moraju da imaju zajedničku viziju i zajedničku strategiju čemu ovaj dokument treba da bude osnova.

6. Proces partnerstva

Partnerski odnosi mogu biti kratkoročni, srednjoročni i dugoročni; dobrovoljni i finansirani, a u realizaciji strategije partnerstva prilikom selekcije partnerskih aktivnosti posebno će se dati prioritet projektima od opšteg interesa koji su predviđeni Strateškim planom razvoja opštine Ugljevik za period 2004 – 2008. godine, kao i novim kada se donese, uz istovremeno uvažavanje specifičnih potreba građana Opštine Ugljevik.

Proces partnerstva se sastoji iz četiri koraka:

1. Zajednička identifikacija problema,
2. Zajednička izrada akcionog plana,
3. Zajedničko sprovođenje akcionog plana i
4. Zajedničko nadgledanje i ocjenjivanje sprovedenog akcionog plana.

6.1. Zajednička identifikacija problema

Zajednička identifikacija problema, kao prvi korak u procesu partnerstva, se odvija kroz konsultacije sa stalnim skupštinskim komisijama, u prvom redu sa Komisijom za planiranje opštinskog razvoja, ali i putem redovnih sastanaka sa predstavnicima lokalne uprave u mjesnim zajednicama, čime pomaže obezbjeđivanju podrške šire zajednice i maksimalno uključenje opštinskih vlasti, te uspostavljanje ravnopravnih partnerskih odnosa.

Drugi način identifikacije problema je pokretanje inicijative jedne strane (npr. građana jedne mjesne zajednice) koja se prihvata od strane opštinske uprave.-

Do zajedničke identifikacije problema moguće je doći i istraživanjem javnog mnijenja (razgovor, anketa, okrugli sto), koje sprovodi lokalna vlast ali i na inicijativu jedne strane na koju druga pristaje.

6.2. Zajednička izrada akcionog plana

Zajednička izrada akcionog plana predstavlja drugi korak u partnerskim odnosima opštine i građana i organizacija civilnog društva, kojim se definišu sve aktivnosti koje je neophodno preduzeti da bi se realizovao određeni projekat.

Zajednička izrada akcionog plana je važna zbog precizne podjele odgovornosti svih strana koje ravnopravno učestvuju u njegovoj izradi.

Akcioni plan će biti definisan zajedničkim donošenjem odluka u komisijama, radnim grupama i drugim tijelima mješovitog sastava.

6.3. Zajedničko sprovođenje akcionog plana

Doprinos sprovođenju akcionog plana daju svi partneri, u obimu i intezitetu koji zavisi od prirode aktivnosti koja se sprovodi i nivoa stručnosti koja je potrebna za njeno sprovođenje. U sprovođenje akcionog plana mogu se uključiti i vanjski saradnici koji daju dodatni doprinos svojom stručnošću i iskustvom.

Svaki od partnera odgovara za realizaciju aktivnosti, kako je utvrđeno planom.

Zajednički ćemo realizovati akcioni plan kako bi se obezbijedilo veće učešće šire društvene zajednice u svim fazama realizacije projekta s ciljem stvaranja povoljnijeg životnog okruženja.

6.4. Nadzor i evaluacija akcionog plana

Partneri, nakon identifikacije problema, izrade akcionog plana za rješavanje tog problema i njegovog sprovođenja, zajednički nadgledaju sprovođenje akcionog plana i ocjenjuju ga.

U tom smislu se obrazuju mješovite komisije koje nadgledaju i ocjenjuju sprovedene aktivnosti.

Nadzor se može vršiti putem istraživanja javnog mnijenja (okrugli stolovi, upitnici, sprovođenje ankete) ili kroz izvještavanje o sprovedenim aktivnostima.

Cilj sprovođenja evaluacije akcionog plana je da doprinese utvrđivanju zadovoljstva zajednice realizacijom projekata.

7. Područja lokalne uprave otvorena za partnerstvo

Partnerstvo između građana i lokalnih vlasti u zajedničkom provođenju aktivnosti i zajedničkom sprovođenju opštinskih zadataka i odgovornosti kroz zajednički doprinos i podjelu odgovornosti moguće je u sljedećim područjima od važnosti za razvoj naše opštine:

- ekonomski razvoj,
- demokratizacija,
- javne nabavke,
- društveni razvoj, socijalna pomoć i kultura,
- ekologija,
- infrastruktura,
- administrativne procedure,

- mjere i sprovođenje socijalne politike,
- komunalne djelatnosti i infrastruktura,
- informisanje i konsultovanje,
- usluge koje pruža treća strana.

Građani neposredno kroz zborove građana, građansku inicijativu, preko mjesnih zajednica, panela građana i redovnih sastanaka sa predstavnicima lokalne vlasti odlučuju o izgradnji komunalnih objekata, načinu obezbjeđivanja finansijskih sredstava za izgradnju tih objekata kao i onačinu korištenja i upravljanja tim objektima. Građani takođe pokreću inicijative za donošenje i izmjenu propisa i opštih akata.

Lokalna uprava će tražiti mišljenje građana i u skladu sa tim raditi na poboljšanju kvaliteta usluga iz svoje nadležnosti.

8. Institucionalizacija

Opština Ugljevik je kroz ranije usvojene akte uspostavila trajne mehanizme partnerskih odnosa sa raznim interesnim grupacijama (Strateški plan razvoja opštine, Plan kapitalnih investicija, Budžet i sl.).

Opredjeljenje Opštine je da kroz usvajanje Strategije partnerstva nastavi započete aktivnosti na daljoj institucionalizaciji partnerskih aktivnosti koje će imati za cilj uvođenje standarda u pružanju usluga u svim opštinskim i drugim institucijama, čiji je osnivač opština, koje su u službi građana i organizacija civilnog društva.

Definisanjem Strategije partnerstva će se uspostaviti trajne i jasne procedure učešća građana u definisanju i rješavanju prioriternih problema zajednice.

Za realizaciju strategije partnerstva, redovno praćenje njenog sprovođenja, izvještavanje i predlaganje njene revizije, obrazuje se Radna grupa za sprovođenje strategije partnerstva sa građanima, koja u svom radu usko saraduje sa Komisijom za planiranje opštinskog razvoja.

Radnu grupu za sprovođenje strategije partnerstva sa građanima imenuje Skupština opštine, kao stalno skupštinsko tijelo od predstavnika civilnog društva i predstavnika opštinske uprave, a na prijedlog Načelnika opštine.

Radna grupa broji najmanje pet članova, a radi i odlučuje u skladu sa odredbama Poslovnika Skupštine opštine Ugljevik.

Radna grupa donosi Popslovník o radu, i godišnji plan rada i o svom radu izvještava Skupštinu jednom godišnje.

9. Strategija partnerstva u vezi sa drugim opštinskim dokumentima

Strategija partnerstva, kao javni dokument, je usko povezana sa drugim opštinskim dokumentima koji definišu partnerski odnos opštine i građana i organizacija civilnog društva. Ovim dokumentom se preciznije razrađuju partnerski odnosi kroz važeća opštinska dokumenta, a ujedno će služiti kao osnova za izradu novih ili promjenu, odnosno dopunu postojećih dokumenata opštinske politike.

Članovima 69. i 70. Statuta opštine regulisano je pravo građana na neposredno učešće u vršenju poslova iz nadležnosti opštine koje se ostvaruje u skladu sa zakonom, Statutom i drugim aktima Opštine.

Strategija partnerstva je usko vezana i njena realizacija je uslovljena realizacijom Strategije razvoja, strategije komunikacije, kriterijuma za finansiranje infrastrukturnih projekata, kriterijuma za dodjelu sredstava NVO-ima. (Odlukom o kriterijumima za odabir prioriteta po mjesnim zajednicama i anketi za odabir prioriternih projekata, Odlukom o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava udruženjima građana na području opštine Ugljevik, Odlukom o finansiranju omladinskih organizacija).

Usvajanjem dokumenta „Strategija partnerstva“, građanima se pružaju nove mogućnosti neposrednog odlučivanja u poslovima iz nadležnosti opštine, odnosno zajednička realizacija utvrđenih ciljeva i interesa.

10. Procedura za prijavljivanje i odabir projekata

Načelnik opštine preko Komisije za planiranje opštinskog razvoja i Radne grupe za partnerstvo organizuje redovne sastanke sa mjesnim zajednicama, nevladinim organizacijama i udruženjima građana u cilju usmene prezentacije projekata od potencijalnih partnera.

Mjesne zajednice i nevladine organizacije i drugi potencijalni partneri šalju svoje prijedloge u pismenoj formi s ciljem da ih razmotre Radna grupa i Komisija za planiranje opštinskog razvoja.

Radna grupa vrši odabir projekata na osnovu kriterija za odabir partnerstva .

Kao kriteriji za selekciju partnerskih aktivnosti i odabir oblasti partnerstva uzima se; hitnost projekta, korist za širu zajednicu i uvrštenost date aktivnosti u opštinske strateške razvojne ciljeve.

Kao kriteriji za odabir partnera uzimaju se ugled i kredibilitet, legitimnost i autoritet, pouzdanost partnera i njihovo lično i materijalno angažovanje.

Jedan od kriterija za partnerstvo je i da li se radi o finansiranom ili dobrovoljnom partnerstvu, odnosno da li postoje sredstva planirana u budžetu.

Radna grupa za sprovođenje strategije partnerstva Poslovnkom o radu detaljno razrađuje, kriterije za odabir partnera po njihovoj važnosti i težini.

REPUBLIKA SRPSKA
SKUŠTINA OPŠTINE UGLJEVIK
Broj: 01-022-7/08.
Datum, 24.04. 2008. godine

PREDSJEDNIK SO-e
Slobodan Zarić s.r.